

FRDO INFO

Nieuwsbrief van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

December 2005 – nr 26

Inhoud

1. [Advies over een klimaatstrategie in België na 2012](#)
2. [Advies over de gevolgen van klimaatverandering op de gezondheid](#)
3. [Forum Communiceren over duurzame ontwikkeling](#)
4. [Activiteiten werkgroepen](#)

---

1. Derde advies over een strategie ter voorkoming van klimaatveranderingen na 2012: Belgisch luik in het Europese kader

De elfde “COP/MOP” conferentie van de partijen bij het raamverdrag inzake klimaatverandering in Montreal is achter de rug. Het ging hier om het eerste overleg van de partijen bij het Kyoto-Protocol sinds dit van kracht is. De belangrijkste twee agendapunten waren de modaliteiten van de Kyoto-mechanismen en de bespreking van de verbintenissen na 2012.

In verband met deze verbintenissen heeft de FRDO een derde advies uitgebracht voor de minister voor het leefmilieu, Bruno Tobback, dat deze keer over België handelt. Meer bepaald gaat het advies in op de reducties van broeikasgasemissies die mogelijk en wenselijk zijn voor België in 2017 en 2050. De raad meent dat de reductiemarges die door de Europese Raad van 25 maart 2005 bepaald werden voor 2020 en 2050, een referentie vormen voor de inspanning die België moet leveren. Men zal deze marges moeten afwegen -naar boven of naar onder-, volgens de specificiteiten van ons land. België wordt immers gekenmerkt door CO₂ emissies en energieverbruikcijfers per inwoner, die gemiddeld hoger zijn dan deze van al zijn burens, en die hoger zijn dan het Europese gemiddelde. Dit valt onder meer te verklaren door ons consumptieniveau en de energie-intensiteit van onze economie, ons industriële weefsel, de gebrekkige isolatie van gebouwen, het dichte wegennet ...

De raad onderstreept het belang van een “post-2012”-strategie voor ons land. In zijn advies, dat goedgekeurd werd tijdens de Algemene Vergadering van de FRDO van 25 november jl., wijst hij er op dat de klimaatproblematiek nog al te dikwijls uitsluitend beschouwd wordt als een potentiële bron van kosten en hinderpalen. Dit terwijl het streven naar een koolstofarme economie evenzeer de mogelijkheid biedt om tal van opportuniteiten te ontwikkelen, zowel voor de ondernemingen, de economie als voor de werkgelegenheid. Zonder een duidelijk beleidskader riskeert België om deze opportuniteiten te missen, wat de duurste en de meest nefaste strategie zou kunnen worden voor de drie pijlers van duurzame ontwikkeling.

Daarom vraagt de FRDO dat zowel het energie- als het klimaatbeleid voor België eindelijk prioriteiten zouden worden. De raad beveelt dan ook aan om een klimaat- en energiestrategie uit te werken voor middellange (2020-2030) en lange termijn (2050 en daarna). In dit verband betreurt hij het ontbreken van verschillende plannen die de eerste richtsnoeren voor deze strategie zouden kunnen vormen, zoals het nationale klimaatplan of het nationale mobiliteitsplan, die nochtans sinds lang zijn aangekondigd.

Ons land moet alles in het werk stellen om zijn energieafhankelijkheid te verminderen, de energie-efficiëntie voor alle actoren te verbeteren en zijn globale energie-intensiteit te verminderen. De FRDO stelt in zijn advies enkele concrete maatregelen voor in de sectoren transport, gebouwen, industrie en productie van warmte en elektriciteit.

Dit advies kreeg veel aandacht in de pers, met onder meer artikelen in De Tijd, De Morgen, La Libre Belgique, Le Soir en De Standaard en interviews op VRT en RTBF Radio. Klik hier voor de volledige tekst van het advies op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2005a08n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

2. Advies over de gevolgen in België van klimaatverandering, in het bijzonder van overstromingen, hittegolven, ozonvervuiling en klimaatgerelateerde ziektebeelden, op de gezondheid

De gemiddelde mondiale luchttemperatuur aan het aardoppervlak zal in vergelijking met 1990 tegen 2100 met 1,4°C tot 5,8°C stijgen, stelt het *International Panel on Climate Change* in zijn recentste scenario's. Die klimaatwijziging leidt tot intenser en frequenter extreme weersgebeurtenissen, zoals hittegolven en overstromingen. Dit vormt zowel op ecologisch, sociaal als economisch vlak een ernstige bedreiging voor de mens en zijn leefomgeving.

De FRDO gaat in dit advies dieper in op één van die risico's, met name het gevaar van de klimaatverandering voor de menselijke gezondheid. Kunnen we dit risico voldoende inschatten, of is meer onderzoek nodig? Is België voorbereid op mogelijke gevaren? Bestaan er beleidsinstrumenten om problemen aan te pakken? Het advies bekijkt zowel de gezondheidseffecten van hittegolven en overstromingen als de ozonproblematiek en klimaatgerelateerde ziektes (bv. luchtwegen-allergieën). Ook een indirect gevolg van de uitzonderlijke weersgebeurtenissen, met name het toenemend gebruik van koelsystemen (*air conditioning*) in gebouwen, komt aan bod.

De raad is unaniem van oordeel dat de huidige klimaatverandering onze gezondheid schaadt, en dat dit probleem aangepakt moet worden. Er zijn echter nog te weinig wetenschappelijke gegevens beschikbaar om tot een integraal beleidsplan te komen. Daarom pleit de raad voor meer onderzoek naar de gezondheidsrisico's van de klimaatverandering in ons land. Ook is een goed overleg tussen de verschillende overheden nodig, zowel op Europees en internationaal (Wereldgezondheids-Organisatie) als op nationaal vlak: de bevoegdheden in dit domein zijn in België immers verdeeld over de federale en regionale niveaus.

Ten slotte komt het er op aan de plannen en maatregelen op het vlak van klimaat-gezondheid ook in de praktijk te brengen. Zo dient het derde federale plan ter bestrijding van verzuring en troposferische ozon (2004-2007) efficiënt uitgevoerd te worden. De FRDO vraagt zich in dit verband af hoe het staat met acties als de betere controle op uitlaatgassen bij de technische controle van voertuigen, het reeds lang aangekondigde nationale Mobiliteitsplan en het geïntegreerd beleid voor producten die oplosmiddelen bevatten.

Dit advies werd in consensus goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de FRDO van 16 december 2005. Klik hier voor de volledige tekst op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2005a09n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

3. Forum “Hoe communiceren over duurzame ontwikkeling?”

In onze vorige nieuwsbrief vond u reeds een verslag over het forum dat de FRDO op 13 oktober organiseerde: “Hoe communiceren over duurzame ontwikkeling? *Een creatief forum voor de media en voor iedereen die betrokken is bij duurzame ontwikkeling*”. Gedurende deze studiedag – waaraan 140 mensen deelnamen – wisselden journalisten en mediadeskundigen van gedachten over het communiceren rond duurzame ontwikkeling met mensen uit de duurzame-ontwikkelingssector.

In de voormiddag leidden een aantal sprekers het onderwerp in en was er een panelgesprek met media-professionals. In de namiddag kregen alle aanwezigen de kans om met elkaar over het thema te praten en nieuwe ideeën te ontwikkelen, via het “media café”. Deze participatieve aanpak leverde een aantal vrij interessante suggesties en ideeën op. U vindt een overzicht op onze website. Daar kunt u ook terecht voor de teksten van de sprekers tijdens de voormiddag, een verslag van het panelgesprek en een aantal foto's.

4. Activiteiten werkgroepen

Werkgroep Strategieën voor Duurzame Ontwikkeling

De werkgroep bereidt in samenwerking met de werkgroep Productnormen, tegen februari 2006 een eerste advies voor over ontkoppeling en dematerialisatie, op vraag van staatssecretaris Els Van Weert. Dit advies zal vooral betrekking hebben op de hernieuwde thematische strategie van de EU over het duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Eveneens in samenwerking met Productnormen behandelt de werkgroep een adviesvraag van de staatssecretaris over een referentiekader voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Werkgroep Energie en Klimaat

De werkgroep heeft net zijn derde advies in het domein van het energie- en klimaatbeleid afgerond (zie 1). Er zijn voorlopig geen activiteiten gepland.

Werkgroep Internationale Betrekkingen

Naar aanleiding van het advies “*ter voorbereiding van de zesde ministeriële conferentie van de WTO te Hong Kong*” dat in juli door de werkgroep werd opgesteld, vond op 29 november een rondetafel plaats over deze problematiek met minister van Buitenlandse Zaken De Gucht.

Werkgroep Productnormen

Productnormen werkt de komende maanden samen met Strategieën aan de adviezen over ontkoppeling en over maatschappelijk verantwoord ondernemen (zie werkgroep Strategieën).

Werkgroep Sensibilisatie en Communicatie

De werkgroep volgt het forum over communicatie rond duurzame ontwikkeling verder op (zie 3), en werkt aan “guidelines” voor een doeltreffender communicatie.

Werkgroep Wetenschappelijk onderzoek

De werkgroep bracht een advies uit over de gevolgen van de klimaatwijzigingen op de gezondheid in België (zie 2). Er zijn momenteel geen nieuwe activiteiten gepland.

Werkgroep ad hoc Biodiversiteit

De werkgroep bereidt tegen februari 2006 een advies voor over de krachtlijnen van een nationale strategie voor biodiversiteit.

Werkgroep ad hoc Grondwetswijziging

Deze werkgroep kreeg een adviesvraag van de Senaat over twee voorstellen tot grondwetswijziging met het oog op duurzame ontwikkeling, en bekijkt of een advies mogelijk is.

Adres: Ernest Blérotstraat 17, B-1070 Brussel, België

Tel.: +32 (0)2 7433150

Fax: +32 (0)2 7433159

<http://www.frdo-cfdd.be>

mail@frdo-cfdd.be

Indien u deze gratis nieuwsbrief niet rechtstreeks in uw mailbox hebt gekregen, kunt u zich abonneren door een mail te sturen naar het adres hierboven met vermelding van naam, (eventueel) organisatie, adres en mailadres, en als onderwerp (subject) "abonnement". Gelieve ook te vermelden of u FRDO INFO in het Nederlands of het Frans wenst. Wil u de nieuwsbrief niet langer ontvangen, vermeld dan "uitschrijven" als onderwerp in de mail.